

การพัฒนาแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชา
โดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา
The Development of A Model for Learning Management of Teacher
Unmaching the Subject Areasfocused on the Innovation of
Professional Learning Community (PLC) of Banmaesalidluangwittaya School

ภคพล ก่อกุลเกียรติ,* พระมหาสกุณมหาวิโร,** และชาลี ภักดี***

Phakapol Korkulkriat, Phramaha Sakun Mahaviro, and Chalee Pakdee

Received: October 30, 2024 Revised: January 8, 2025 Accepted: January 30, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. ศึกษาสภาพการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาของโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา 2. สร้างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ 3. ทดลองรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ 4. ประเมินผลและพัฒนารูปแบบ ผู้ให้ข้อมูลผู้บริหารและครู จำนวน 21 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร 2 คน ครูผู้สอน 19 คน รวม 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 ข้อ แบบประเมินกระบวนการรูปแบบ จำนวน 15 ข้อ และประเมินความพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูล ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า 1. มีสภาพการบริหารอย่างเป็นระบบ สร้างเครือข่ายความร่วมมือให้มีความเข้มแข็งเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชา 2. การสังเคราะห์รูปแบบใช้วงจรคุณภาพ PDCA ด้วยกระบวนการคือ 1) Planning สร้างวิสัยทัศน์ เป้าหมายร่วมกัน 2) Action เป็นการนำประสบการณ์ของแต่ละคนมาแลกเปลี่ยนกันเพื่อแนวปฏิบัติที่ดี 3) Observation เปรียบเทียบกับเป้าหมาย และทบทวนระหว่างปฏิบัติงาน 4) Reflection เป็นการใช้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อปรับปรุงพัฒนางาน 3. การทดลองรูปแบบ 4 ขั้นตอน 14 ตัวบ่งชี้ ประเมินความคิดเห็นค่าเฉลี่ยรวมค่าที่มากที่สุดด้านออกแบบกิจกรรมการสอน ค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$ = 3.78, S.D. = .575)

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
Graduate student in the Master of Education Program in Educational Administration, Mahamakut Buddhist University, Lanna Campus

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., หลักสูตรสาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
Assistant Professor Dr., Educational Administration Program, Mahamakut Buddhist University, Lanna Campus

*** อาจารย์ ดร., หลักสูตรสาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
Lecturer, Ph.D., Educational Administration Program, Mahamakut Buddhist University, Lanna Campus

รองลงมาทั้งสองด้าน 1. ด้านบอกเล่าประสบการณ์ ค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = .651) 2. ด้านเพื่อความร่วมมือ
ค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = .570) เรียงตามลำดับค่าที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ด้านร่วมตัดสินใจเลือกวิธีแก้ปัญหา
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = .490) และประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ โดยค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.60)

คำสำคัญ: การบริหารการจัดการเรียนรู้, ชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC), บุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชา

Abstract

This research aimed to: 1. study the current development of learning management administration for teachers teaching outside their subject areas at Ban Mae Salid Luang Witthaya School; 2. design a learning management model; 3. implement the model experimentally; and 4. evaluate and refine the model. The participants included 21 individuals, comprising 2 administrators and 19 teachers. Research instruments included a semi-structured interview form, an expert panel discussion guide (6 items), a process evaluation form (15 items), and a satisfaction evaluation form (10 items). Data were analyzed using percentage, mean, and standard deviation.

The findings revealed that: 1. a systematic management approach was established, strengthening collaborative networks to support learning management for teachers outside their fields of study; 2. the learning management model was synthesized using the PDCA (Plan-Do-Check-Act) quality cycle, consisting of: (i) Planning—developing a shared vision and goals; (ii) Action—sharing experiences to identify best practices; (iii) Observation—comparing outcomes against goals and conducting ongoing reviews; and (iv) Reflection—utilizing feedback to inform continuous improvement; 3. experimental implementation of the model, based on four steps and 14 indicators, showed the highest average score in the area of teaching activity design ($M = 3.78$, $S.D. = 0.575$), followed by experience sharing ($M = 3.71$, $S.D. = 0.651$) and cooperation ($M = 3.71$, $S.D. = 0.570$). The lowest score was found in joint decision-making ($M = 3.35$, $S.D. = 0.490$). Overall satisfaction with the learning management model was rated at a high level ($M = 3.96$, $S.D. = 0.60$).

Keywords: Learning Management Administration, Professional Learning Community (PLC), Teachers Teaching Outside Their Subject Areas

บทนำ

ทรัพยากรมนุษย์นั้นถือว่าเป็นทรัพยากรสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กร ด้วยสภาพแวดล้อมและปัญหาที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ปัจจุบันองค์กรต้องมีการปรับตัวและให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์มากยิ่งขึ้น ทรัพยากรมนุษย์จึงเปรียบเหมือนตัวกำหนดความสำเร็จขององค์กรตัวหนึ่ง ซึ่งหากผู้บริหารให้ความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ย่อมทำให้องค์กรมีความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงสามารถปรับตัว และแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากทรัพยากรมนุษย์มีความพร้อม (ปริยกร อรุณจินดาตระกูล, สมบูรณ์ บุริศิริรักษ์, และอภิธีร์ ทรงบัณฑิตย์, 2561, หน้า 14)

“ครู” เป็นฟันเฟืองหลักในการขับเคลื่อนนโยบายทางด้านการศึกษาระดับประเทศ และนับเป็นผู้มีบทบาทในการสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนา รวมถึงการให้การศึกษามีคุณภาพแก่ผู้เรียน สอนให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม การพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อให้ได้ครูที่เป็นบุคลากรวิชาชีพจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยจะต้องเริ่มต้นตั้งแต่การปรับปรุงระบบการผลิตครู เพื่อให้การผลิตครูสอดคล้องกับสภาพความต้องการ ความจำเป็นทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ โดยการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูรุ่นใหม่ให้เข้มข้นในศาสตร์ที่สอนและหลากหลายในวิธีการสอน เพื่อทำให้ได้ครูที่มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลต่อนักเรียน สังคม และประเทศชาติสืบไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 3)

ปัจจุบันการจัดการศึกษาประสบกับปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ซึ่งพบว่ามีขาดแคลนครูทั้งในภาพรวมและในบางเขตพื้นที่เป็นปัญหาหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งที่มีการยืนยันในการประชุมปฏิบัติการ “แนวทางการพัฒนาการศึกษาของชาติ” ซึ่งนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เมื่อวันที่ 25 – 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 ณ จังหวัดขอนแก่น ไว้ว่า “ปัญหาการขาดแคลนครูสายปฏิบัติการสอนมีอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนการสอน และคุณภาพของนักเรียน ซึ่งเป็นปัญหาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักดีในความสำคัญของผู้สอนที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อคุณภาพของผู้เรียนที่เชื่อมโยงสู่การได้กำลังคนที่มีศักยภาพ ทั้งทางด้านจิตใจให้เป็นคนดี มีคุณธรรม มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม และมีพื้นฐานความรู้ที่ดีในการพัฒนานตนเองและประเทศให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้เป็นอย่างดี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548, หน้า 2) และ Hord, S.M. (1997, p. 117) ได้ให้ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ไว้ว่า หมายถึง โรงเรียนที่ดึงเอาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับวิชาชีพมาเรียนรู้ร่วมกันภายใต้สังคมที่สร้างขึ้นและได้รับการสนับสนุน ครูและผู้บริหารได้รับการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น และเข้มข้นมากขึ้น ทำให้ผู้เข้าร่วมมีปฏิสัมพันธ์กัน เกิดการทดสอบแนวคิดเกิดความท้าทายในการสรุปและแปลความหมาย และแลกเปลี่ยนข้อมูลใหม่ ๆ ซึ่งกันและกัน เมื่อคนหนึ่งเรียนรู้เอง ถือว่าเป็นแหล่งเรียนรู้และความคิดใหม่ และเมื่อความรู้ดังกล่าวได้รับการปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนกับเพื่อนจะเกิดความรู้และความเชี่ยวชาญหลายเท่าตัว ก่อนจะนำไปทดสอบหาประสิทธิภาพในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพก่อให้เกิดการกระตุ้นมากขึ้น และ Sergiovanni (1998, pp. 37 - 46) ได้เสนอองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) 2. ทีมร่วมแรงร่วมใจ (Collaborative Teamwork) 3. การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ

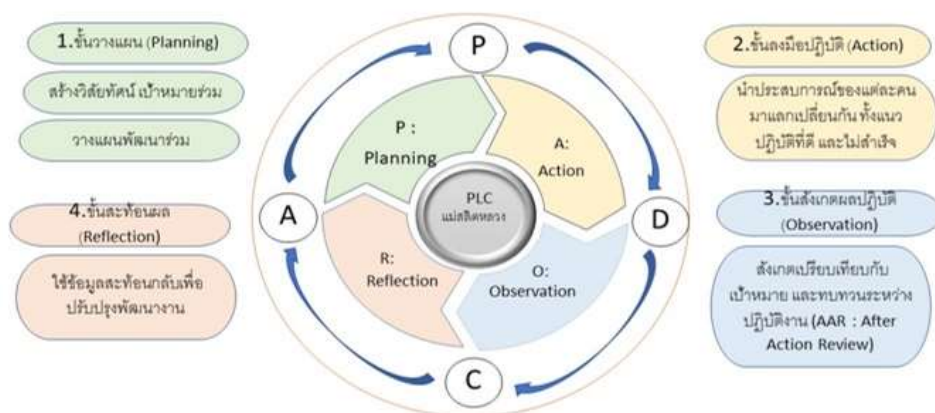
(Professional Learning and Development) 4. ชุมชนกัลยาณมิตร (Caring Community) 5. โครงสร้างสนับสนุนชุมชน (Supportive Structure) สามารถนำมาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการขาดแคลนครู ทำให้ครูต้องสอนไม่ตรงกับสาขาวิชาที่จบการศึกษามา และโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนกว่า 2,000 คน อยู่แนวตะเข็บชายแดนไทย - เมียนมา พบว่า ปัญหาเรื่องการย้ายของข้าราชการครูบ่อยและย้ายเป็นจำนวนมากในแต่ละครั้ง ซึ่งครูส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นคนในพื้นที่ เมื่อถึงเกณฑ์มีสิทธิย้ายใน 2 ปีขึ้นไปจะเขียนคำขอย้ายกลับไปถิ่นภูมิลำเนา ทำให้ขาดแคลนครู และครูที่มีอยู่ต้องเข้าไปสอนแทนครูที่ย้ายไปทางโรงเรียนจึงจำเป็นต้องให้ครูที่มีอยู่ในโรงเรียนลงไปสอนแทนครูที่ย้าย แต่ครูที่ลงไปสอนแทนเป็นครูที่ไม่ตรงสาขาวิชาทำให้เกิดปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ครูที่สอนก็ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนได้อย่างเต็มที่ เพราะไม่ใช่สาขาวิชาที่ตนเองถนัด (รายงานประเมินตนเองโรงเรียนแม่สลิดหลวงวิทยา, 2564, หน้า 75)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชา โดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา หากปัญหานี้ไม่ได้รับการแก้ไขจะส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา จึงต้องพัฒนาคุณภาพศักยภาพของครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาให้เข้าใจถึงวิธีการสอนและการถ่ายทอดความรู้ที่เหมาะสมให้แก่นักเรียนเพื่อจะได้มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาของโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาโดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา
3. เพื่อทดลองรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาโดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา
4. เพื่อประเมินผลและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาโดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาโดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนบ้านแม่สลิตหลวงวิทยา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้ปฏิบัติการ โรงเรียนบ้านแม่สลิตหลวงวิทยา ตำบลแม่สอง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดตาก ปีการศึกษา 2565 ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ 1 คน ครูผู้สอน 19 คน รวม 21 คน โดยได้ทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (สิน พันธุ์พินิจ, 2549, หน้า 129)

1.2 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) กำหนดตามความเชี่ยวชาญ จำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 2 คน ได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน และกลุ่มครูผู้ปฏิบัติการด้านการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก ดังนี้ 1) ทำงานด้านการศึกษาและ/หรือ 2) มีประสบการณ์ทำงานด้านที่เชี่ยวชาญอย่างน้อย 3 ปี ผลการคัดเลือกได้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 คน ซึ่งจำแนกตามความเชี่ยวชาญ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 ชนิด คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

2.1 แบบสอบถาม แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 แบบ ดังนี้

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) สำหรับการประชุมกลุ่ม ของผู้เชี่ยวชาญ สำหรับการยืนยันรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาโดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านแม่สลิตหลวงวิทยา ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 15 ตัวบ่งชี้ 1. การกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์อย่างมีส่วนร่วมเพื่อการวางแผน (P: Planning) 2. การดำเนินการปฏิบัติจัดการเรียนรู้ ขั้นลงมือปฏิบัติ (A: Action) ในการนำประสบการณ์ของแต่ละคนมาแลกเปลี่ยนกัน ทั้งแนวปฏิบัติที่ดี และที่ยังไม่ประสบ

ความสำเร็จ 3. การสังเกตผลการปฏิบัติ (O: Observation) เพื่อเปรียบเทียบเป้าหมาย และทบทวนระหว่างการปฏิบัติงาน
 4. การสะท้อนผล (R: Reflection) ให้ข้อมูลย้อนกลับในการดำเนินงานและสรุปผลหาค่าความสอดคล้องของเนื้อหา
 ของเครื่องมือ (IOC) เท่ากับ 0.60 - 1.00

2. แบบสอบถามประเมินกระบวนการก่อนและหลังการใช้รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ของ
 บุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาโดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา

3. แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจของครูและผู้บริหารต่อการพัฒนารูปแบบการบริหารการจัดการ
 เรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาโดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเอง ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏ
 ราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญในการสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้าง
 เพื่อนัดหมายและดำเนินการสัมภาษณ์ ประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาความคิดเห็น
 ของผู้เชี่ยวชาญเพื่อยืนยันรูปแบบ

3.2 ผู้วิจัยนำรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาโดยใช้หลักชุมชน
 การเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยาให้ครูดำเนินการจัดการเรียนการสอนแล้วประเมินความ
 คิดเห็นของครูด้านกระบวนการของรูปแบบก่อนและหลังการใช้รูปแบบ

3.3 ผู้วิจัยประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารและครูผู้สอนหลังการใช้รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้
 ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาโดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย โดยมีกระบวนการดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนจากการเก็บข้อมูลด้วยการศึกษาเอกสาร
 เช่น รายงานประเมินตนเอง (SAR) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เพื่อระบุปัญหาที่ต้องการ
 พัฒนาของโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา

ขั้นที่ 2 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประชุมกลุ่มของผู้เชี่ยวชาญโดยผู้วิจัยดำเนินการนำข้อมูลที่
 ได้จากแบบบันทึกการประชุมกลุ่ม มาเรียบเรียงจัดระเบียบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิง
 คุณภาพและการพรรณนาเป็นความเรียงถึงการเสนอแนะแนวทางเพื่อยืนยันรูปแบบการบริหาร การจัดการเรียนรู้ของ
 บุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาโดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา

ขั้นที่ 3 สถิติพื้นฐาน ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตรดังนี้
 (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 105) และการออกแบบแผนการวิจัย One Group Pretest-posttest Design การทดลอง
 ใช้รูปแบบก่อนและหลังใช้สถิติ Pair Sample T-test (Ferguson, 1976, p. 167) ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ .05 การประเมิน
 ความพึงพอใจในระดับมาก

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาโดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาของโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา

โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยามีปริมาณนักเรียนจำนวนมาก ครูและบุคลากรภายในโรงเรียนควรชี้แนะข้อปฏิบัติและสอดแทรกให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ รวมถึงด้านระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมตามวัฒนธรรม ประเพณีโรงเรียนส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกความเป็นประชาธิปไตยในโรงเรียนเพื่อฝึกความรับผิดชอบ การเป็นผู้นำและผู้ตามการยอมรับความคิดเห็น

2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาสร้างรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาโดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ เกี่ยวกับการบริหารจัดการการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาด้วยใช้หลัก PLC โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะไปในทิศทางเดียวกัน เช่น ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านร่วมมือเพื่อการวางแผน “...ให้มีการประชุมวิเคราะห์ปัญหาร่วมกันก่อนการวางแผน โดยแสวงหาครูแกนนำ หรือเครือข่ายวิชาการจากโรงเรียนอื่นเข้าร่วมในการวางแผนเพื่อแก้ปัญหา...” (สนทนากลุ่ม, 15 กรกฎาคม 2566) ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการปฏิบัติจัดการเรียนรู้ “...การนำประสบการณ์ที่หลากหลายมาแลกเปลี่ยนกันเป็นการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่ดี หลายโรงเรียนใช้กระบวนการ PLC อย่างสม่ำเสมอ เพื่อแก้ปัญหาทั้งแนวปฏิบัติที่ดี และที่ยังไม่ประสบความสำเร็จ ของครูในโรงเรียน และครูในเครือข่ายวิชาการต่างโรงเรียน...” (สนทนากลุ่ม, 15 กรกฎาคม 2566) ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3. ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสังเกตผลการปฏิบัติเพื่อเปรียบเทียบเป้าหมาย “...การสังเกตการณ์ดำเนินงานเปรียบเทียบเป้าหมายการดำเนินงานด้วยการถอดบทเรียน AAR จะทำให้เห็นข้อปฏิบัติที่ดีแล้ว เห็นข้อบกพร่องในการดำเนินงาน และร่วมกันหาข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาในการดำเนินงาน..” (สนทนากลุ่ม, 15 กรกฎาคม 2566) ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การสะท้อนผล ให้ข้อมูลย้อนกลับในการดำเนินงาน “...การสะท้อนผลการดำเนินงานเป็นประเด็นสำคัญที่จะพัฒนาการดำเนินงานอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการสะท้อนผลให้ตรงประเด็น และควรทำทุกระยะการดำเนินงาน...” (สนทนากลุ่ม, 15 กรกฎาคม 2566)

สรุปจากการสังเคราะห์เพื่อสร้างรูปแบบที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้เชี่ยวชาญได้รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชา โดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา ประกอบด้วยการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย การวางแผน (P) การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (D) หลังจากนั้นจึงต่อด้วยการตรวจสอบหรือประเมินผลการปฏิบัติตามแผน (C) ว่าผลที่ได้ นั้นเป็นไปตามแผนที่คิดไว้แค่ไหนและท้ายสุดนำผลที่ได้จากการประเมินไปดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงต่อตามความเหมาะสม (A) ในขั้นตอนการนำแผนไปสู่การปฏิบัติการตามกระบวนการ PLC มีกระบวนการต่อไปนี้คือ 1) ชี้นำวางแผน สร้างวิสัยทัศน์ เป้าหมายร่วมกัน และวางแผนพัฒนาาร่วมกัน 2) ชี้นำลงมือปฏิบัติ เป็นการนำประสบการณ์ของแต่ละคน

มาแลกเปลี่ยนกัน ทั้งแนวปฏิบัติที่ดี และที่ไม่สำเร็จ 3) ขั้นสังเกตผลปฏิบัติ เป็นการสังเกตเปรียบเทียบกับเป้าหมาย และทบทวนระหว่างปฏิบัติงาน (AAR: After Action Review) 4) ขั้นสะท้อนผล เป็นการใช้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อปรับปรุงพัฒนางาน

3. การประเมินผลประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชา โดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านแม่สลิตหลวงวิทยา โดยใช้แบบแผนการวิจัย One Group Pretest-posttest Design การทดลองใช้รูปแบบก่อนและหลังมี 4 ขั้นตอน 15 ตัวบ่งชี้ ดังตาราง 1

ตาราง 1 การประเมินผลประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชา โดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนบ้านแม่สลิตหลวงวิทยา โดยใช้แบบแผนการวิจัย One Group Pretest-posttest Design การทดลองใช้รูปแบบก่อนและหลัง

ที่	รายการประเมิน	$\bar{x}$	SD	P-value	ระดับ
1.	การกำหนด เป้าหมาย วิสัยทัศน์อย่างมีส่วนร่วมเพื่อการวางแผน (P: Planning)				
1.1	ด้านการจัดตั้งคณะกรรมการ	4.24	.625	0.01**	มาก
1.2	ด้านความรู้ความเข้าใจ	4.52	.625	0.01**	มากที่สุด
1.3	ด้านความร่วมมือ	4.52	.602	0.01**	มากที่สุด
2.	ด้านขั้นตอนปฏิบัติ (A: Action)				
2.1	ด้านสร้างทีมครูเพื่อพัฒนาการสอน	4.38	.590	0.01**	มาก
2.2	ด้านร่วมกันเสนอปัญหาและความต้องการ	4.43	.507	0.01**	มาก
2.3	ด้านบอกเล่าประสบการณ์ที่ประสบผลสำเร็จ	4.52	.602	0.01**	มากที่สุด
2.4	ด้านค้นหารูปแบบที่เหมาะสมกับโรงเรียน	4.33	.483	0.01**	มาก
2.5	ด้านร่วมตัดสินใจเลือกวิธีแก้ปัญหา (นวัตกรรม)	4.33	.483	0.01**	มาก
2.6	ด้านออกแบบกิจกรรมการสอนตามนวัตกรรม	4.29	.561	0.01**	มาก
2.7	ด้านนำนวัตกรรมไปสู่การสอน	4.52	.512	0.01**	มากที่สุด
2.8	ด้านผู้สังเกตการณ์เข้าร่วมสังเกตการสอน	4.43	.507	0.01**	มาก
3.	ด้านการสังเกตผลการปฏิบัติ (O: Observation) เพื่อเปรียบเทียบเป้าหมาย และทบทวน				
3.1	ด้านสรุปการสอนและการใช้นวัตกรรมในการแก้ปัญหา	3.38	.498	0.01**	ปานกลาง
3.2	ด้านอภิปรายผลแก้ปัญหาและเสนอแนวทางแก้ปัญหา	4.38	.590	0.01**	มาก

ตาราง 1 การประเมินผลประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชา โดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนบ้านแม่สลิตหลวงวิทยา โดยใช้แบบแผนการวิจัย One Group Pretest-posttest Design การทดลองใช้รูปแบบก่อนและหลัง (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	$\bar{x}$	SD	P-value	ระดับ
4.	ด้านสะท้อนปัญหาเพื่อหาแนวทางพัฒนาใหม่และสรุป รายงานผลการดำเนินงาน	4.38	.590	0.01**	มาก
	รวม	4.01	.055	0.01**	มาก

n=20 p-value.01** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.01**

จากตาราง 1 ในภาพรวมคะแนนทดสอบหลังการทดลอง ($\bar{x}$ = 4.01 , S.D. = .055) p-value .01** แสดงว่า หลังการใช้รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาโดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านแม่สลิตหลวงวิทยา มีค่าคะแนนสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาโดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านแม่สลิตหลวงวิทยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01**

4. ผลการประเมินและพัฒนารูปแบบ พบว่า หลังการทดลองใช้รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาโดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านแม่สลิตหลวงวิทยา ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาโดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านแม่สลิตหลวงวิทยา จำนวน 10 ด้าน มีค่าความพึงพอใจตามลำดับดังตาราง 2

ตาราง 2 ความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชา โดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนบ้านแม่สลิตหลวงวิทยา

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1. คำแนะนำในขั้นตอนการเรียนการสอนชัดเจนสามารถปฏิบัติได้	4.00	0.32	มาก
2. กิจกรรมชัดเจน ได้รับความสนใจ	4.17	.380	มาก
3. แต่ละขั้นตอน ชัดเจน เหมาะสม	4.55	.681	มากที่สุด
4. ความยาก ง่าย เหมาะสม	4.25	.860	มาก
5. กิจกรรมสามารถปฏิบัติได้จริง	3.83	.571	มาก
6. เข้าใจง่าย	4.00	.951	มาก
7. ทุกขั้นตอนน่าสนใจ	3.50	.670	มาก
8. ผู้บริหาร บุคลากรครูพึงพอใจในวิธีการดำเนินงาน	3.50	.671	มาก

ตาราง 2 ความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชา โดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
9. มีประโยชน์ต่อบุคลากรครู	3.50	.672	มาก
10. ความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ประโยชน์	4.33	.492	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.96	0.60	มาก

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชา โดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา โดยค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พึงพอใจระดับมากที่สุด คือ ด้านแต่ละขั้นตอน ชัดเจน เหมาะสม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = .68) รองลงมาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ประโยชน์ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = .49) ด้านความยาก ง่าย เหมาะสม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .86) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากัน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านทุกขั้นตอนน่าสนใจ ชวนติดตาม ด้านผู้บริหาร บุคลากรครูพึงพอใจในวิธีการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = .67) อยู่ในระดับมากเช่นกัน ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.60) ค่าคะแนนความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดและมาก แสดงว่า รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาโดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงขอนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาเอกสาร สัมภาษณ์ และวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาโดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา พบว่า โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา มีการบริหารและการจัดการอย่างเป็นระบบ แต่ยังขาดความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องสร้างความร่วมมือกับชุมชนและสังคมในบริบทของโรงเรียน ให้มีส่วนร่วมและดำเนินการพัฒนาคุณภาพของครูให้สามารถบูรณาการจัดการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอน เพื่อแก้ไขปัญหาบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชา

2. ผลการสังเคราะห์รูปแบบที่ได้จากการสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้ การดำเนินงานรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชา โดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา ประกอบด้วย การดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA 1) ขึ้นวางแผน สร้างวิสัยทัศน์ เป้าหมายร่วมกัน และวางแผนพัฒนาร่วมกัน 2) ขั้นลงมือปฏิบัติ เป็นการนำประสบการณ์ของแต่ละคนมาแลกเปลี่ยนกัน ทั้งแนวปฏิบัติที่ดี และที่ไม่สำเร็จ 3) ขั้นสังเกตผลปฏิบัติ เป็นการสังเกตเปรียบเทียบกับเป้าหมาย และทบทวนระหว่างปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี จันทร์ดิษฐ์, อรุสา พรหมทา, และสมบัติ ฤทธิเดช (2562) เรื่องการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการวิจัย

ในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการ PLC โรงเรียนบ้านดงมัน อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า 1. ครูไม่ได้นำกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน เนื่องจากขาดความรู้ ความเข้าใจ ขาดทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียน แนวทาง การพัฒนาสรุปได้ว่า ควรดำเนินการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนตามกรอบการวิจัย 5 ขั้นตอน คือ 1) การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา 2) การกำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา 3) การพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรม 4) การนำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้ และ 5) การสรุปผลและรายงาน 2. การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนมากขึ้นหลังจากการพัฒนา และสามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนตามกรอบการวิจัย 5 ขั้นตอน โดยสามารถกำหนดประเด็นปัญหาที่จะทำการวิจัย กำหนดวิธีการการออกแบบการวิจัยที่เน้นการแก้ปัญหาในชั้นเรียน ออกแบบนวัตกรรมและสร้างเครื่องมือที่เหมาะสมกับการวิจัย และมีผลการประเมินคุณภาพของรายงานการวิจัยอยู่ในระดับมาก

3. นำรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาโดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านแม่สลิตหลวงวิทยา มาทดลองใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้วยการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย การวางแผน (P) การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (D) หลังจากนั้นจึงต่อด้วยการตรวจสอบหรือประเมินผลการปฏิบัติตามแผน (C) ว่าผลที่ได้นั้นเป็นไปตามแผนที่คิดไว้แค่ไหนและท้ายสุดนำผลที่ได้จากการประเมินไปดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงต่อตามความเหมาะสม (A) ในขั้นตอนการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (D) มีขั้นตอนต่อไปนี้เป็น 1. การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์อย่างมีส่วนร่วมเพื่อการวางแผน มี 3 ขั้นตอน 1) ด้านการจัดตั้งคณะกรรมการ 2) ด้านความรู้ความเข้าใจ 3) ด้านเพื่อความร่วมมือ ด้านที่ 1 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.59, S.D. = .190) 2. ด้านขั้นตอนปฏิบัติ มี 8 ขั้นตอน 1) ด้านสร้างทีมครูเพื่อพัฒนาการสอน 2) ด้านร่วมกันเสนอปัญหาและความต้องการ 3) ด้านบอกเล่าประสบการณ์ที่ประสบผลสำเร็จ 4) ด้านค้นหารูปแบบที่เหมาะสมกับโรงเรียน 5) ด้านร่วมตัดสินใจเลือกวิธีแก้ปัญหา (นวัตกรรม) 6) ด้านออกแบบกิจกรรมการสอนตามนวัตกรรม 7) ด้านนำนวัตกรรมไปสู่การสอน 8) ด้านผู้สังเกตการณ์เข้าร่วมสังเกตการณ์สอน ด้านที่ 2 ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.40, S.D. = .541) 3. ด้านการสังเกตผลการปฏิบัติ เพื่อเปรียบเทียบเป้าหมาย และทบทวน มี 3 ขั้นตอน 1) ด้านสรุปการสอนและการใช้นวัตกรรมในการแก้ปัญหา ($\bar{X}$ = 4.38, S.D. = .498) 2) ด้านอภิปรายผลแก้ปัญหา และเสนอแนวทาง ($\bar{X}$ = 4.38, S.D. = .590) 3) ด้านสะท้อนปัญหาเพื่อหาแนวทางพัฒนาใหม่และสรุปรายงานผลการดำเนินงาน ($\bar{X}$ = 4.38, S.D. = .590) ด้านที่ 3 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.38, S.D. = .599) จากผลการทดลองรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาโดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านแม่สลิตหลวงวิทยา ผลการทดลองในภาพรวมสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนากร บุญเลิง, และ ญัฐ รัตนศิริณิษฐกุล (2566) เรื่องแนวทางการบริหารเพื่อการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการ PLC ของโรงเรียนบ้านห้วยหญ้าไซ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ผลการวิจัย 1. การบริหารเพื่อการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) การบริหารเพื่อการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ และ 3) กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2. ความต้องการจำเป็นของการบริหารเพื่อการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยภาพรวม 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการกำหนด

ยุทธวิธีในการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการศึกษาผู้เรียน 3. แนวทางการบริหารเพื่อการพัฒนาครู ในการจัดการเรียนรู้ โดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

4. จากวัตถุประสงค์ในข้อที่ 4 ผู้วิจัยนำรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาโดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านแม่สลิทหลวงวิทยาไปสอบถามความคิดเห็นของ ผู้บริหารคณะครู ที่ได้ดำเนินกิจกรรมจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยรวมด้าน ความคิดเห็นการดำเนินงานของรูปแบบแต่ละด้าน ดังนี้ จากผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารและครูผู้สอน ในการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชา โดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ โรงเรียนบ้านแม่สลิทหลวงวิทยามีทั้งหมด 10 ด้าน ด้านที่มีค่าพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านการสอนที่มีแต่ละ ขั้นตอน ชัดเจน เหมาะสม ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.68) รองลงมาคือ ด้านที่มีค่าในระดับมากมีทั้งหมด 9 ด้านตามลำดับ ดังนี้ 1. ความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ประโยชน์ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = .492) 2. ด้านความยากง่าย เหมาะสม ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .860) 3. กิจกรรมชัดเจน ได้รับความสนใจ ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = .380) 4. ด้านคำแนะนำในขั้นตอนการเรียนการสอน ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = .032) 5. ด้านเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = .951) 6. ด้านกิจกรรม สามารถปฏิบัติได้จริง ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = .571) 7. ด้านทุกขั้นตอนน่าสนใจ ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = .670) 8. ด้านผู้บริหาร บุคลากรครู พึงพอใจในวิธีการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = .671) 9. ด้านมีประโยชน์ต่อบุคลากรครู ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = .670) และค่าเฉลี่ยในภาพรวม ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.60) อยู่ในระดับมากเช่นกันตามเกณฑ์ประเมินที่ตั้งค่าไว้ใน ระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ดนัย เดชเดชโชติ, กมลมาลย์ ไชยศิริธัญญา, และชวนชม ชินะตังกูร (2565) การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ ด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับสูงกว่าสภาพปัจจุบัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้งด้านการสนับสนุนและแบ่งปันภาวะผู้นำ ด้านการสนับสนุนปัจจัยสิ่งแวดล้อม ด้านการแบ่งปันค่านิยม วิสัยทัศน์ และมาตรฐานการปฏิบัติงานร่วมกัน ด้านการปฏิบัติงานแบบร่วมมือ และด้านการ ปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนและครู อยู่ในระดับสูงกว่าสภาพปัจจุบันเช่นกัน 2. กระบวนการ การบริหารงานวิชาการด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษา มี 6 กลยุทธ์หลัก ได้แก่ กลยุทธ์การมุ่งเน้นการเรียนรู้ของนักเรียนและครู กลยุทธ์การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสะท้อนวิธีการจัดการเรียน การสอน กลยุทธ์การสนับสนุนปัจจัยสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนและการมีส่วนร่วม กลยุทธ์การแบ่งปันค่านิยม วัฒนธรรม องค์กร วิสัยทัศน์ และมาตรฐานการปฏิบัติงานร่วมกัน กลยุทธ์การเสริมแรงการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการ จัดกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและกลยุทธ์การสนับสนุนและแบ่งปันภาวะผู้นำ และ 3. กลยุทธ์การบริหารงาน วิชาการด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ ความสอดคล้อง และความเป็นไปได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. จากผลการศึกษาพบว่ารูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชา โดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยาสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้กับสถานศึกษาอื่นที่มีบริบทใกล้เคียงได้การกำหนด เป้าหมาย วิสัยทัศน์อย่างมีส่วนร่วมเพื่อการวางแผน มี 2 ด้าน คือ 1. ด้านความรู้ความเข้าใจ 2. ด้านเพื่อความร่วมมือ ที่มีค่าการประเมินในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าหากโรงเรียนใดต้องการใช้รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชา โดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา จะต้องดำเนินการให้บุคลากรในโรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบ และมีความร่วมมือในการดำเนินการปฏิบัติการทุกขั้นตอน

2. รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ โดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา ในการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารและคณะครู ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดมี 2 ด้าน 1. ด้านแต่ละขั้นตอน ชัดเจน เหมาะสม 2. ความยากง่าย เหมาะสม แสดงว่า ในการนำรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ โดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ไปใช้ในโรงเรียน จะต้องเน้นไปที่กระบวนการที่ต้องมีขั้นตอนในการดำเนินรูปแบบจะต้องมีขั้นตอนที่ชัดเจน เหมาะสม และรูปแบบสามารถนำไปปฏิบัติได้ง่าย สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

ควรมีการนำรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชา โดยใช้หลักชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา ไปดำเนินการวิจัยในช่วงชั้นอื่นหรือระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน การศึกษานอกระบบจะทำให้ครูและนักเรียนที่ใช้ระบบ PLC ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการที่หลากหลาย

เอกสารอ้างอิง

- ธนากร บุญเลิง, และณัฏฐ์ รัตนศิริณิขกุล. (2566, เมษายน - สิงหาคม). แนวทางการบริหารเพื่อการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการ PLC ของโรงเรียนบ้านห้วยหญ้าไซ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. **วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น**, 5(4), 203 - 217.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรีयर อรุณจินดาตระกูล, สมบูรณ์ บุรศิริรักษ์, และอภิธีร์ ทรงบัณฑิตย์. (2561, กรกฎาคม - ธันวาคม). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของโรงเรียนเอกชนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1. **วารสารบริหารการศึกษา มศว.**, 15(29), 11 - 20.
- พงษ์คนัย เดชเดชาโชติ, กมลมาลย์ ไชยศิริธัญญา, และชวนชม ชินะดังกูร. (2565, มกราคม - มีนาคม). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. **วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**, 19(84), 115 - 127.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2549). **เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579**. กรุงเทพฯ: פרקหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). **รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับแนวโน้มการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544**. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สุภาวดี จันทร์ดิษฐ์, อรุสา พรหมทา, และสมบัติ ฤทธิเดช. (2562, กรกฎาคม - ธันวาคม). การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการ PLC โรงเรียนบ้านดงมัน อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม. **วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**, 6(2), 111 - 128.
- โรงเรียนบ้านแม่สลิตหลวงวิทยา (2564). **รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR)**. ตาก: เอกสารอัดสำเนา.
- Ferguson, G.A. (1976). **Statistical Analysis in Psychology and Education** (5th ed). New York: McGraw-Hill Book Co.
- Hord, S.M. (1997). **Professional Learning Communities: Communities of Inquiry and Improvement**. Austin: Southwest Educational Development Laboratory.
- Sergiovanni, T. (1998). Leadership As Pedagogy, Capital Development and School Effectiveness. **International Journal of Leadership in Education**, 1(1), 37 - 46.

